



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**  
**ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ**

**ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10  
Ταχ. Κωδ. : 10679 Αθήνα  
Πληροφορίες : Χ. Κυρλιγκίτση  
Τηλέφωνο : 2131339776  
e-mail : c.kyrligkitsi@minfin.gr

**ΠΡΟΣ:** Τη Βουλή των Ελλήνων  
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου  
Τμήμα Αναφορών

**ΚΟΙΝ:** Βουλευτές κκ. Ν.Καραθανασόπουλο &  
Ν. Παπαναστάση  
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

**ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ' αριθμ. πρωτ. 3088/18.6.2021 αναφορά**

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 3088/18.6.2021 αναφοράς, που κατέθεσαν οι Βουλευτές, σας γνωρίζουμε ότι για τη φορολόγηση των αγροτών το Υπουργείο Οικονομικών έχει θεσπίσει μια σειρά ευνοϊκών φορολογικών διατάξεων.

Ειδικότερα, ως προς την φορολογία εισοδήματος:

Με το άρθρο 6 του ν. 4646/2019 (Α' 201) αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Με την αντικατάσταση αυτή από 1.1.2020 και μετά μειώνονται οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος όλων των φυσικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτών. Οι νέοι συντελεστές έχουν ως εξής:

Εισόδημα (μισθοί, συντάξεις, επιχειρηματική δραστηριότητα)	Φορ. συντελεστής
0 – 10.000	9%
10.001 – 20.000	22%
20.001 – 30.000	28%
30.001 – 40.000	36%
40.001 –	44%

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, για τα εισοδήματα από αγροτική δραστηριότητα υπολογίζεται η μείωση φόρου εισοδήματος που εφαρμόζεται στα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις. Αντιθέτως, στα κέρδη από τις υπόλοιπες επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν εφαρμόζεται η εν λόγω μείωση φόρου.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 3 άρθρου 29 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται αυτοτελώς με την παραπάνω κλίμακα. Κατ' αυτό τον τρόπο δεν προστίθενται σε τυχόν άλλα εισοδήματα από διαφορετικές πηγές προέλευσης με αποτέλεσμα να μην αθροίζονται και να μην φορολογούνται με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, περιλαμβάνονται για τον προσδιορισμό του κέρδους εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες

(12.000) ευρώ, οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις. Οι αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Επομένως, ένα μεγάλο μέρος των επιδοτήσεων και των αποζημιώσεων δεν συυπολογίζεται στα κέρδη από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα αγροτικά συνεταιριστικά σχήματα (αγροτικοί συνεταιρισμοί, νομικές οντότητες που αναγνωρίζονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως ομάδες και οργανώσεις παραγωγών) από 1.1.2020 και μετά φορολογούνται με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%). Ο συντελεστής δέκα τοις εκατό (10%) είναι πολύ ευνοϊκότερος σε σύγκριση με τους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος των υπόλοιπων νομικών προσώπων και οντοτήτων.

Επιπροσθέτως, προκειμένου να φορολογηθούν οι αγρότες με τους ευνοϊκούς όρους φορολογίας εισοδήματος που ισχύουν για τα εισοδήματα από αγροτική δραστηριότητα προβλέπεται στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α' 151), όπως ισχύει, ότι η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW από αγρότες θεωρείται αγροτική εκμετάλλευση και φορολογείται ως εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα.

Πρόσφατα, με το άρθρο 119 του ν. 4799/2021 (Α' 78), μειώνεται η προκαταβολή φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα των φυσικών προσώπων από εκατό τοις εκατό (100%) σε πενήντα πέντε τοις εκατό (55%). Η μείωση ισχύει για την προκαταβολή φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 και επόμενων. Επίσης, μειώνεται η προκαταβολή φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων από εκατό τοις εκατό (100%) σε ογδόντα τοις εκατό (80%). Η μείωση ισχύει για την προκαταβολή φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2021 και επόμενων. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, η προκαταβολή φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων ορίζεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%). Οι παραπάνω μειώσεις της προκαταβολής φόρου εισοδήματος ευνοούν και τους αγρότες.

Με το άρθρο 298 του ν. 4738/2020 (Α' 207) απαλλάσσονται για το φορολογικό έτος 2020 της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης τα εισοδήματα του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Με το άρθρο 33 του ν. 4772/2021 (Α' 17) απαλλάσσονται για το φορολογικό έτος 2021 από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος τα εισοδήματα που αποκτώνται από αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που εισπράττονται το φορολογικό έτος 2021 αλλά ανάγονται στο φορολογικό έτος 2020. Και με το άρθρο 121 του ν. 4799/2021 (Α' 78) απαλλάσσονται από την επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και για το φορολογικό έτος 2021 τα εισοδήματα που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία στο δημόσιο τομέα και τις συντάξεις. Οι παραπάνω απαλλαγές ευνοούν και τους αγρότες, οι οποίοι απαλλάσσονται της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος για τα φορολογικά έτη 2020 και 2021.

Ως προς το τέλος επιτηδεύματος:

Τα έτη 2020 και 2021 θεσπίστηκαν ευνοϊκές διατάξεις για τους αγρότες σχετικά με το τέλος επιτηδεύματος. Με το άρθρο 8 του ν. 4714/2020 (Α' 148) αναστέλλεται για το φορολογικό έτος 2019 η υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α., καθώς και για τους αλιείς παράκτιας αλιείας που εκμεταλλεύονται είτε ατομικά είτε με τη μορφή συμπλοιοκτησίας ή κοινωνίας αστικού δικαίου, αλιευτικά σκάφη μέχρι δώδεκα μέτρα (12) μεταξύ καθέτων. Στη συνέχεια με το άρθρο 25 του ν. 4797/2021 (Α' 66) εξαιρούνται και για το φορολογικό έτος 2020 από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος οι αγρότες και οι αλιείς της παράκτιας αλιείας.

Ως προς τον Φ.Π.Α. των αγροτών παρατίθενται οι παρακάτω ευνοϊκές διατάξεις:

Σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 2859/2000 (Α' 248), όπως ισχύει, οι αγρότες, οι οποίοι πραγματοποίησαν το προηγούμενο φορολογικό έτος προς οποιοδήποτε πρόσωπο παραδόσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και παροχές αγροτικών υπηρεσιών των οποίων η αξία ήταν κατώτερη των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και έλαβαν επιδοτήσεις κατώτερες των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, υπάγονται σε ειδικό καθεστώς. Οι εν λόγω αγρότες δεν επιβαρύνουν με Φόρο Προστιθέμενης Αξίας τις παραδόσεις των αγαθών τους και τις παροχές των υπηρεσιών τους και δικαιούνται επιστροφής του Φ.Π.Α. που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσής τους.

Επίσης, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248), όπως ισχύει, τα αγροτικά εφόδια και η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. δεκατρία τοις εκατό (13%).

Οι παραπάνω διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000) έχουν θεσπιστεί προκειμένου να βοηθηθούν οι μικροί παραγωγοί (ειδικό καθεστώς αγροτών) και να ενισχυθεί η ρευστότητα των αγροτών (μειωμένοι συντελεστές Φ.Π.Α.).

Στη φορολογία ακίνητης περιουσίας έχουν, επίσης, προβλεφθεί ευνοϊκές για τους αγρότες διατάξεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως ισχύει, για τον υπολογισμό του κυρίου φόρου του ΕΝ.Φ.Ι.Α. στα ειδικά κτίρια αγροτικής χρήσης ο συντελεστής ειδικών κτιρίων και ο συντελεστής βοηθητικών χώρων ορίζεται σε μηδέν (0). Λόγω του μηδενικού συντελεστή στα ειδικά κτίρια αγροτικής χρήσης ο κύριος φόρος του ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα κτίρια αυτά είναι μηδενικός.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως ισχύει, για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου του ΕΝ.Φ.Ι.Α. και προκειμένου να ενισχυθούν οι αγρότες, ειδικά για τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020 στη συνολική αξία των δικαιωμάτων επί ακινήτων δεν συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού. Επομένως, τα αγροτεμάχια που εκμεταλλεύονται οι αγρότες, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι εκτός σχεδίου, δεν επιβαρύνονται με συμπληρωματικό φόρο ΕΝ.Φ.Ι.Α..

Τέλος, ως προς το φόρο μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας έχουν προβλεφθεί, επίσης, ευνοϊκές διατάξεις.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 634/1977 (Α' 186), όπως ισχύει, οι συμβάσεις αγοράς ή ανταλλαγής γεωργικών και κτηνοτροφικών εκτάσεων, μαζί με τις εγκαταστάσεις τους που εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή τους, απαλλάσσονται από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων, εφόσον η μεταβίβαση γίνεται σε αγρότη.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ**

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:**

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού, κ. Α. Βεσυρόπουλου
3. Γραφείο Γενικής Γραμματέα Φορολ. Πολιτ. & Δημ. Περιουσίας
4. ΔΦΠ
5. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου